СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ФІЛОСОФІЯ ТЕХНІКИ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	*G11 Машинобудування (за спеціалізаціями), спеціалізація G11.03 Технологічні машини та обладнання* *G19 Будівництво та цивільна інженерія* *H7 Агроінженерія* *G11 Машинобудування (за спеціалізаціями), спеціалізація G11.03 Технологічні машини та обладнання + H7 Агроінженерія*
Тип і назва освітньої програми	Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва Технології будівельних конструкцій, виробів і матеріалів Технології і засоби механізації сільськогосподарського виробництва Сервісна інженерія в агропромисловому виробництві
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, Загальна кількість годин – 120 год, із яких: лекцій – 14 год., практичних – 18 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Інженерно-технологічний факультет, кафедра механічної та електричної інженерії
Контактні дані розробника (-ів)	Викладач: ПРІЛЄПО Наталія, ст. викладачка Контакти: ауд. 326 (навчальний корпус №3), e-mail: nataliia.pryliepo@pdau.edu.ua, тел. (0532) 56-96-87, посилання на сторінку викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/prilyepo-nataliya-volodymyrivna-0
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Цикл гуманітарних та природничих дисциплін.
Компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
Результати навчання	РН. Володіти комплексом гуманітарних та природничо-наукових знань, достатніх для формування цілісного уявлення про науку і техніку як особливий вид людської діяльності.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Опанування соціальних навичок «soft skills» (так звані «м'які навички», «універсальні навички», «навички успішності») дає змогу випускникам бути успішними на своєму робочому місці. ОК задіяна у формуванні навичок комунікації, креативності, активного слухання, критичного мислення, уміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, здатності логічно і системно	

мислити, тощо. Навчальна дисципліна також формує у здобувачів освіти уявлення про різні світоглядні теорії щодо виникнення, розвитку та типів наукового пізнання, що сприяє загальному розумінню функцій та структури науки.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчити здобувачів вищої освіти теоретичним основам науково-технологічних ідей розвитку суспільства, їх інтелектуального й соціокультурного призначення, пізнавальних та оцінювальних можливостей, історичної ролі та місця у структурі сучасного гуманітарного знання та системі освіти; оволодіння здобувачами вищої освіти навичками раціонального, концептуального і доказового типу мислення і морально-відповідальної формою професійної діяльності, введення здобувачів у простір історії, логіки науки і техніки з метою формування здатності критичної рефлексії власної науково-дослідницької діяльності.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Передісторія та становлення філософії техніки.
Тема 2. Проблема предмета. Структура та методологія філософії техніки. Природа науки.
Тема 3. Структура наукового знання.
Тема 4. Техніка і наука. Проблеми технічної освіти у контексті філософії техніки.
Тема 5. Технічні науки: сутність, генеза, класифікація.
Тема 6. Науково-технічний прогрес: поняття, форми, проблеми, тенденції.
Тема 7. Техногенна цивілізація. Сутність, тенденції, проблеми, альтернативи.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- словесні – лекція, розповідь, пояснення, бесіда;
- наочні – ілюстрування, демонстрування;
- практичні – практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою;
- інтерактивні – мозковий штурм, проектування професійних ситуацій, дискусії;
- комп'ютерні і мультимедійні – використання мультимедійних презентацій;
- письмовий контроль – творче завдання;
- самостійної роботи.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАУ.
- щодо використання інструментів штучного інтелекту	Використання інструментів ШІ допускається у рамках делегування завдань генеративному ШІ за таксономією GAIDeT (Generative AI Delegation Taxonomy). Ця система допомагає зробити процес використання штучного інтелекту прозорим, етичним і відтворюваним, захищаючи при цьому ключовий принцип, а саме, остаточну відповідальність, яка завжди залишається за людиною.
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній або інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним

	підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах. Особливості такого навчання та визнання його результатів регламентовані відповідним Положенням ПДАУ.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Процедура оскарження результатів регламентована відповідним Положенням ПДАУ.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Леонтьєва В. М., Сілютіна І. М. Філософія техніки. Навчальний посібник. Сєвєродонецк: видавництво СНУ ім. В. Даля, 2020. 135 с.
2. Піхорович В. Д., Самарський А. Ю. Філософія науки і техніки: конспект лекцій. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 93 с.
3. The course of lectures on the philosophy of science for graduate students: навч. посіб. з філософії науки для підгот. аспірантів та здобувачів наук. ступеню PhD (доктор філософії) / О. В. Патлайчук, О. О. Гончарова. Миколаїв: НУК, 2021. 196 с.

Допоміжні

1. Mumford L. Technics and civilization. University of Chicago Press. 2010. 528 p.
2. Winner L. Autonomous Technology: Technics-out-of-Control as a Theme in Political Thought. MIT Press. 1978. 396 p.
3. Borgman A. Technology and the Character of Contemporary Life. A Philosophical Inquiry. University of Chicago Press. 1987. 310 p.
4. Berg Olsen J.-K., Selinger E. Philosophy of Technology: 5 Questions. Automatic Press/VIP. 2007. 270 p.

Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс факультетської вибіркової дисципліни: «Філософія техніки» Полтавський державний аграрний університет. URL: https://moodle.pdau.edu.ua
2. Encyclopedia Britannica. URL: https://www.britannica.com/
3. Вікіпедія. Вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/
4. Енциклопедія Сучасної України. URL: https://esu.com.ua/
5. Library of Congress. Engineering in History. URL: https://guides.loc.gov/engineering-in-history

Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри механічної та електричної інженерії протокол від 01 вересня 2026 року № 1.

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми/ Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			**Разом**
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання навчального проєкту	
Тема 1. Передісторія та становлення філософії техніки.	5	5	**20**	**10**
Тема 2. Проблема предмета. Структура та методологія філософії техніки. Природа науки.	10	10		**20**
Тема 3. Структура наукового знання.	5	5		**10**
Тема 4. Техніка і наука. Проблеми технічної освіти у контексті філософії техніки.	5	5		**10**
Тема 5. Технічні науки: сутність, генеза, класифікація.	5	5		**10**
Тема 6. Науково-технічний прогрес: поняття, форми, проблеми, тенденції.	5	5		**10**
Тема 7. Техногенна цивілізація. Сутність, тенденції, проблеми, альтернативи.	5	5		**10**
Навчальний проєкт			**20**	**20**
Разом	**40**	**40**	**20**	**100**

Шкала та критерії оцінювання

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
5	Продемонстровано високий рівень володіння необхідними гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, виконано відповідно поставлене завдання, надані відповіді на усі задані запитання;
4	Продемонстровано достатнє володіння необхідними гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, виконано відповідно поставлене завдання, надані відповіді на усі задані запитання;
3	Продемонстровано задовільне володіння необхідними гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, частково виконано відповідно поставлене завдання, але є неточності;
2	Продемонстровано менш ніж задовільне володіння необхідними знаннями, частково виконано відповідно поставлене завдання, але є суттєві неточності;

1	Продемонстровано часткове володіння необхідними знаннями, відповідно поставлене завдання виконано незадовільно;
0	У випадку відсутності наданих відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Продемонстровано високий рівень володіння необхідними гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, виконано поставлене завдання з самостійної роботи, надано відповіді на усі задані запитання;
4	Продемонстровано достатнє володіння необхідними гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, виконано відповідно поставлене завдання з самостійної роботи, надані відповіді на усі задані запитання;
3	Продемонстровано задовільне володіння необхідними знаннями, частково виконано поставлене завдання з самостійної роботи, але є суттєві неточності;
2	Продемонстровано менш ніж задовільне володіння необхідними знаннями, частково виконано поставлене завдання з самостійної роботи, але є суттєві неточності;
1	Продемонстровано часткове володіння необхідними знаннями, поставлене завдання з самостійної роботи завдання виконано незадовільно неточності;
0	У випадку відсутності наданих відповідей, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Індивідуальне завдання (навчальний проєкт)

Кількість балів	Критерії оцінювання
20	Навчальний проєкт виконано за обраною тематикою та у повному обсязі, відповідним чином оформлено та надано відповіді на всі контрольні питання, що є достатньо аргументованими;
15	Навчальний проєкт виконано за обраною тематикою та у повному обсязі, відповідним чином оформлено та надано відповіді на контрольні питання, що є не достатньо аргументованими;
10	Навчальний проєкт виконано за обраною тематикою, проте його тема розкрита частково, порушено правила оформлення, надано відповіді не на всі на контрольні питання, відповіді є не достатньо аргументованими;
5	Навчальний проєкт виконано за обраною тематикою, проте його тема розкрита частково, із допущеними грубими помилками, порушено правила оформлення, надані відповіді не на всі контрольні питання;
0	У випадку не виконання навчального проєкту або виявлення факту академічного плагіату, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання.